

Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-19

HSN 0806-0586
LS 0807-0917

*Handläggare:
Maria Brodin och
Torsten Ibring*

Yttrande över motion av Lena-Maj Anding m fl (mp) om Grön rehabilitering, Natur och Djur i vården på recept

Ärendet

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden skall yttra sig över motionen. Ärendet återremitterades till förvaltningen vid nämndens sammanträde 2 september.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att överlämna förvaltningens yttrande över motionen till landstingsstyrelsen

Förvaltningens synpunkter

Motionärerna föreslår upphandling alternativt auktorisering av nya behandlingsmetoder inom rehabilitering, att ett utvecklingsprojekt om Natur och djur i vården startas för att utveckla koncepten Natur på recept och Djur på recept. De föreslår även att landstinget söker samverkan kring forskning, metodutveckling och utbildning med bl a Folkhälsoinstitutet, Karolinska Folkhälsoakademin, Statens lantbruksuniversitet och naturbruksgymnasierna m fl.

Nya behandlingsmetoder införs i sjukvården efter en vanligtvis lång process.

Innan förvaltningen beställer nya behandlingsformer föregås detta av studier av evidens, om goda resultat av behandlingen finns. I det här fallet behöver Spesak i rehabilitering med sina arbetsgrupper diskutera behandlingsformen, nyttan och hur det ska komma in i befintlig vård.

Förvaltningen behöver se över kostnadseffektiviteten för metoden och beräkna kostnaden för införandet.

En viktig och kanske svårare del än införandet av nya behandlingsmetoder, är att också fasa ut gamla.

Utvecklingsprojekt och samverkan med andra aktörer sker kontinuerligt i en så utvecklingsintensiv verksamhet som hälso- och sjukvården.

Exempel på sk grön terapi och rehabilitering finns främst inom äldrevården. Men även inom psykiatri och viss rehabilitering liksom inom hospicevård förekommer det, runtom i landet. Vårdhund är en spännande idé men tycks mer vara en fråga för kommunerna än för landstingets hälso- och sjukvård. Det utbildningsprojekt som nämns i motionen är ett projekt som Uppsala kommun är engagerat i. Förvaltningen bedömer behovet av närhet till djur och natur som mycket större inom äldrevården än inom sjukhusvården, då vistelsen på sjukhus numera är ganska kort.

Landstinget driver två naturbruksgymnasier, Säbyholm i Upplands-Bro och Berga i Västerhaninge. Driften finansieras av kommunerna, d v s kommunerna betalar för sina elever vid skolorna. Huvudmannskapet för skolorna kan komma att ändras framöver. De har inte varit engagerade i vårdarbete, utan driver utbildning inom främst gymnasieskolans naturbruksprogram.

Det är riktigt som det framhålls i motionen att närhet till växter och natur liksom att röra sig i naturen, stimulerar hälsan och ger återhämtningseffekter. Det gäller även för t ex kulturella upplevelser. Många av de rehabiliteringskliniker som Stockholms läns landsting anlitar ligger relativt naturskönt med parker som en möjlig resurs i rehabiliteringen. Ingen har dock fokuserat på s k grön terapi och rehabilitering. Vårdtiderna vid institutioner är numera relativt korta, varför även patienten själv har ett stort ansvar för den fortsatta rehabiliteringen att vistas utomhus.

Flera av de ideella organisationer som Hälso- och sjukvårdsnämnden ger bidrag till, bedriver verksamhet som innebär friskvårdsaktiviteter ute i naturen och i vissa fall även samvaro med djur. Det är t ex Föreningen Sveriges dövblinda Stockholm-Gotland, Migrärföreningen i Stockholms

län, Rörelsehindrade barn och ungdomar och Rekryteringsgruppen för aktiv rehab.

Miljökonsekvenser av beslutet

Beslutet medför oförändrad påverkan av miljön.

Catarina Andersson Forsman

Patrik Hansson